

10-12 Kasım 2015 alıştayı

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklařa finanse edilmektedir

AB GENİŞLEME POLİTİKASI VE TÜRKİYE İLE KATILIM MÜZAKERELERİ SÜRECİ

11-12 Kasım 2015

AB'NİN GENİŞLEME POLİTİKASI

Genişleme Nedir?

Avrupa Birliği'nin yeni üye devletleri kabul etme sürecidir.

AB'NİN GENİŞLEME POLİTİKASI

AB Genişlemeleri (Yeni Üyelerin Kabulü)

Birinci Genişleme (İngiltere, İrlanda, Danimarka -1973)

İkinci Genişleme (Yunanistan - 1981)

Üçüncü Genişleme (İspanya, Portekiz - 1986)

Dördüncü Genişleme (Avusturya, Finlandiya, İsveç - 1995)

Beşinci Genişleme (Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya, Letonya, Litvanya, Estonya, Malta, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi - 2004)
(Romanya, Bulgaristan - 2007)

AB'NİN GENİŞLEME POLİTİKASI

AB Genişlemeleri (Yeni Üyelerin Kabulü)

Son olarak, 2013 yılında Hırvatistan'ın üye olarak kabul edilmesiyle 28 üye!

AB'NİN GENİŞLEME POLİTİKASI

Genişleme;

- ✓ AB'nin en başarılı dış politika enstrümanlarından biridir.
- ✓ Kıtada birliği sağlamak, AB'nin küresel ölçekte gücünü ortaya koymak adına anahtar politikalarındandır.

AB'NİN GENİŞLEME POLİTİKASI

AB'ye katılımın cazibesi, aday ülkeleri büyük bir politik ve sosyo-ekonomik **dönüşüm sürecine** yönlendirmiştir.

TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

Türkiye'nin AB'ye üyeliği hem AB için hem de ülkemiz için büyük fırsatlar sunmaktadır.

AB için;

- dinamik iş gücü
- kalifiye ve genç iş gücü
- yüksek rekabet düzeyi
- aktif dış politika

TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

Türkiye için de Avrupa Birliği'ne katılım süreci,

- Sadece bir dış politika konusu değil
- Herkese dokunan, günlük yaşamı etkileyen bir süreç
- Toplumsal hayatın her alanında önemli bir değişim

TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

Tüketici Hakları

Enerji Verimliliği

Fikri ve Sınai Haklar

Gıda Güvenliği

Sosyal ve Bölgesel Politikalar

Kalkınma Ajansları

Temel Haklar ve Özgürlükler (Bireysel Başvuru)

KATILIMA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR

- Aday Ülkeler
- Üyelik Koşulları
- Adaylık Süreci (İlerleme Raporu, KOB, UP
- Müzakere
- Fası
- Müktesebat

ADAY VE POTANSİYEL ADAY ÜLKELER

Aday Ülkeler

Türkiye

Makedonya Cumhuriyeti

Karadağ

Sırbistan

Arnavutluk

Potansiyel Aday Ülkeler

Bosna ve Hersek

Kosova

ÜYELİK KOŞULLARI

Kopenhag Kriterleri (1993)

•Siyasi Kriterler

- ✓ İstikrarlı ve kurumsallaşmış demokrasi,
- ✓ Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü,
- ✓ İnsan haklarına saygı ve azınlıkların korunması,

•Ekonomik Kriterler

- ✓ İşleyen bir piyasa ekonomisi,
- ✓ AB içinde rekabet edebilirlik,

•AB Müktesebatının Uyumlaştırılması

•Uygulama için gerekli idari kapasite (1995-Madrid Zirvesi)

ADAYLIK SÜRECİ

Önemli Belgeler

- **1997 Lüksemburg Zirvesi**
  - ✓ Katılım Ortaklığı Belgesi (KOB)
  - ✓ Ulusal Program (UP)
  - ✓ İlerleme Raporu
- **1999 Helsinki Zirvesi**

TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

10-11 Aralık 1999-Helsinki Zirvesi, Türkiye'nin adaylığı resmen onaylanmıştır.

17 Aralık 2004 tarihli Brüksel Zirvesinde de, AB-Türkiye ilişkilerinde dönüm noktası. (Zirvede Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli ölçüde karşıladığı belirtilerek 3 Ekim 2005'de müzakerelere başlanması kararı alınmıştır)

3 Ekim 2005-Lüksemburg'da yapılan Hükümetler arası Konferans ile Türkiye resmen AB ile katılım müzakerelerine başlamıştır.

Müzakerelerin ilkelerini belirleyen **Müzakere Çerçeve Belgesi** de aynı gün kabul edilmiştir.

ADAYLIK SÜRECİ

Önemli Belgeler

Müzakere Çerçeve Belgesi Nedir?

Katılım müzakerelerine ilişkin ilkeleri, esasları, usulleri ve müzakere fasıllarını belirler. Müzakereler Avrupa Birliği Antlaşmasınının 49'uncu maddesine dayanmaktadır.

Türkiye'nin Müzakere Çerçeve Belgesinde;

Müzakerelerin ortak hedefi katılımdır. Ancak, müzakerelerin açık uçlu ve sonucu önceden garanti edilemeyen bir süreç olduğu da belirtilmiştir.

Türkiye için Müzakereler 3 temel unsur üzerine kurulmuştur.

1. Kopenhag siyasi kriterlerin istisnasız olarak uygulanması, siyasi reformların derinleştirilmesi ve içselleştirilmesi,
2. AB müktesebatının üstlenilmesi ve uygulanması,
3. Sivil toplumla diyalogun güçlendirilmesi ve bu çerçevede hem AB ülkelerinin kamuoylarına hem de Türkiye kamuoyuna yönelik olarak bir iletişim stratejisinin yürütülmesi.

ADAYLIK SÜRECİ

KATILIM ORTAKLIĞI BELGELERİ	ULUSAL PROGRAMLAR
2001 YILI KOB 2001/235/EC sayılı Konsey Kararı 24 Mart 2001 tarihli AB Resmi Gazetesi	2001 YILI UP 2001/2129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 24 Mart 2001 tarihli Resmi Gazete
2003 YILI KOB 2003/398/EC sayılı Konsey Kararı 12 Haziran 2003 tarihli AB Resmi Gazetesi	2003 YILI UP 2003/5930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 24 Temmuz 2003 tarihli Resmi Gazete
2006 YILI KOB 2006/35/EC sayılı Konsey Kararı 26. Ocak 2006 tarihli AB Resmi Gazetesi	Türkiye'nin müzakere sürecinin başlamasına denk geldiğinden, yeni bir UP hazırlanması uygun bulunmamıştır. Onun yerine 2007-2013 yıllarını kapsayan Müktesebat Uyum Programı hazırlanmıştır
2008 YILI KOB 2008/157/EC sayılı Konsey Kararı 26 Şubat 2008 tarihli AB Resmi Gazetesi	2008 YILI UP 2008/14481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 31 Aralık 2008 tarihli Resmi Gazete

TÜRKİYE'NİN KATILIM MÜZAKERELERİ

- ✓ Aday Ülke İlanı (12 Aralık 1999)
- ✓ Müzakere Kararı (17 Aralık 2004)
- ✓ Hükümetlerarası Konferans (3 Ekim 2005)
- ✓ Tarama Süreci (20 Ekim 2005-13 Ekim 2006)
- ✓ Müzakerelerin fiilen başlatılması
- ✓ Müzakere başlıklarının önce geçici ve sonra nihai olarak kapatılması
- ✓ Katılım Antlaşmasının imzalanması ve onaylanması

TÜRKİYE'NİN MEVCUT DURUMU

Açılan Fasıllar: Sermayenin Serbest Dolaşımı, Şirketler Hukuku, Fikri Mülkiyet Hukuku, Bilgi Toplumu ve Medya, Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı, Vergilendirme, İstatistik, İşletme ve Sanayi Politikası, Trans-Avrupa Ağları, Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, Bilim ve Araştırma (geçici olarak kapatılmıştır), Çevre, Tüketicinin ve Sağlığın Korunması, Mali Kontrol

TÜRKİYE'NİN MEVCUT DURUMU

Siyasi Sorunlar:

Ek Protokol (8 fasıl) (11 Aralık 2006 Kararı) Malların Serbest Dolaşımı, İş Kurma ve Hizmet Sunumu Serbestisi, Mali Hizmetler, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Balıkçılık, Taşımacılık Politikası, Gümrük Birliği, Dış İlişkiler

GKRY (6 fasıl) İşçilerin Serbest Dolaşımı, Yargı ve Temel Haklar, Adalet, Özgürlük ve Güvenlik, Eğitim ve Kültür, Dış ,Güvenlik ve Savunma Politikası, Enerji

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

TÜRKİYE'NİN YENİ AB STRATEJİSİ

- **Siyasi Reform Sürecinde Kararlılık**
- **Sosyo-Ekonomik Dönüşümde Süreklilik**
  - **İletişimde Etkinlik**

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Avrupa Birliği Stratejisi ile,

- **Reform sürecine hız katarak her alanda AB standartlarına ulaşmak**
- **Müzakere başlıklarında atılacak öncelikli adımları belirlemek**
- **Türkiye-AB birlikteliğinin anlamını ve potansiyelini gözler önüne serecek güçlü bir iletişimi öne çıkarmak**

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Avrupa Birliği Stratejisi;

- **AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı 2015-2019**
- **Avrupa Birliği İletişim Stratejisi**

ile operasyonel hale gelmiştir.

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Siyasi Reform Sürecinde Kararlılık

- Reform Eylem Grubu (REG) Toplantıları

Sosyo-Ekonomik Dönüşümde Süreklilik

- İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi (İKUK) Toplantıları
- AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı I. Aşama (2014-2015)
- AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı II. Aşama (2015-2019)

İletişimde Etkinlik

- Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (İzmir, Konya, Adana, Bursa ve Antalya'da Sivil Toplum Diyalog Toplantıları)

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Avrupa Birliği ile İlgili alışmaların Koordinasyonu Genelgesi

- AB müktesebatına uyum çerçevesinde hazırlanan taslak mevzuatın hazırlık süreçlerine Bakanlığımızın dâhil edilmesi, katılım sürecimiz bakımından büyük önem taşımaktadır.
- Bu çerçevede, 25 Eylül 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Avrupa Birliği ile İlgili alışmaların Koordinasyonu Genelgesi"nin sürece katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Katılım müzakerelerinin tıkalı olmasına rağmen, Türkiye kararlılıkla çalışmalarını sürdürmektedir.

Son 1 yıldaki uyum düzeyi bakımından, 33 faslın 27'sinde çeşitli seviyelerde ilerleme sağlandığı teyit edilmiştir.

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Avrupa Birliği'ndeki Gelişmeler

Ekonomik Kriz

Yükselen Aşırı Sağ

**Başta Suriye'den gelenler olmak üzere
«Göçmen Krizi»**

TÜRKİYE-AB ORTAK GÜNDEMİ

Düzensiz göçün yönetilmesi için kararlı ve hızlı adımların atılması

Vize Serbestisi Diyalođu

Gümrük Birliđinin Güncellenmesi

Başta enerji olmak üzere stratejik alanlarda yakın işbirliği

AB SÜRECİNİN ÖNEMİ

Türkiye'nin demokratikleşmesini destekleyici ve bu yöndeki reformları hızlandırıcı bir rol oynamaktadır.

Siyasi reformlarla vatandaşlarımızın sahip olduğu bireysel hak ve özgürlüklerin kapsamı genişletilmiştir.

Çağdaş demokrasilerin temel ilkeleri olan şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık gibi değerler gündelik hayatımızın bir parçası olmuştur.

AB SÜRECİNİN ÖNEMİ

- ✓ **AB süreci, Türkiye’de istikrarlı bir büyüme ortamının devamı açısından önemli bir rol oynamaktadır.**
  - Mevcut krize rağmen AB, hala dünyanın en büyük ekonomisi ve Türkiye’nin en önemli ticari ortağıdır,
  - Dış ticaretimizin yaklaşık % 38’lik bölümü AB ülkeleriyle gerçekleşmektedir,
  - Türkiye'ye giren doğrudan yabancı yatırımların % 71’i AB kaynaklıdır,
- ✓ **AB Mali Yardımları**
  - 2002-2006 döneminde, 166 proje 1,3 milyar avro
  - 2007-2013 döneminde Katılım Öncesi Yardım Aracından (IPA) 4,8 milyar avro
- ✓ **Ülkemizin idari yapısının güçlendirilmesi için farklı programlar aracılığıyla kaynak aktarılmaktadır.**
  - TAIEX
  - Twinning

AB SÜRECİNİN ÖNEMİ

Ulusal Ajansımızın faaliyetleri kapsamında 2003 yılından bugüne;

- ✓ **370 bin vatandaşımız Avrupa'ya gitme imkanı bulmuştur,**
- ✓ **130 bin Avrupalı Türkiye'ye gelmiştir,**
- ✓ **20 binden fazla projeye toplam 635 milyon avro kaynak tahsis edilmiştir.**

33 ülke arasında 3. büyük Ulusal Ajans